

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

до проекту Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» (реєстр. № 9024-д від 28.06.2023)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні 9 серпня 2023 року (протокол № 104) проект Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» (реєстр. № 9024-д від 28.06.2023), поданий народними депутатами України Герусом А.М. та іншими народними депутатами України.

Розглянувши законопроект в межах предметів відання, члени Комітету зазначають наступне.

Проект Закону № 9024-д доповнено новими термінами, зокрема, «адміністратор електронної системи репортингу», «цілісна система моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів», «електронна система репортингу». Слід зазначити, що у законопроекті відсутнє визначення терміну «репортинг», визначення якого відсутнє також у національному законодавстві України.

Основні засади створення та функціонування електронної системи репортингу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів визначаються у статті 7 проекту Закону, відповідно якої Електронна система репортингу складається з електронної платформи та бази даних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів. Електронна платформа електронної системи репортингу — компонент електронної системи репортингу, що використовується для збору, систематизації та аналізу інформації, подання якої передбачено законодавством у сфері створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, визначення обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для кожного суб'єкта ринку та контролю за виконанням зобов'язань таких суб'єктів ринку. Крім того електронна платформа електронної системи репортингу забезпечує електронну взаємодію між операторами, суб'єктами ринку, відповідальними зберігачами, центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в паливно-енергетичному комплексі та іншими центральними органами виконавчої влади у випадках, визначених законодавством. Також вона забезпечує операторам, суб'єктам ринку та відповідальним зберігачам створення особистих електронних кабінетів, доступ до яких забезпечує адміністратор електронної системи репортингу.

Порядок функціонування та ведення електронної системи репортингу затверджується Кабінетом Міністрів України. Власником електронної системи репортингу та виключних майнових прав на її програмне забезпечення є держава в особі центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в паливно-енергетичному комплексі.

У частині восьмій статті 6 проекту Закону, якою визначаються основні норми щодо балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів застосовується посилання на реєстр мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів. Однак, проектом Закону не визначено основних правових, організаційних засад його створення та функціонування.

Звертаємо увагу, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон). Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі - реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації. Відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

З огляду на те, що реєстр мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів створюється проектом Закону, відомості, зазначені у частині другій статті 26 Закону України «Про публічні електронні реєстри», мають бути предметом Закону, яким він створений.

Комітет пропонує проект Закону № 9024-д привести у відповідність до Закону України «Про публічні електронні реєстри» та зокрема, доповнити його необхідними відомостями передбаченими Законом України «Про публічні електронні реєстри».

У своєму висновку до законопроекту Міністерство цифрової трансформації України зазначає, що відповідно пункту 8 частини першої статті 1 проекту Закону пропонується визначити, що електронна система репортингу — інформаційно-комунікаційна система, яка є складовою цілісної системи моніторингу ринку нафтопродуктів, що розроблена центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в паливно-енергетичному комплексі, та затверджена Кабінетом Міністрів України. Відповідно пункту 18 частини першої статті 1 проекту Закону «цілісна система моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів – комплекс уніфікованих організаційних, технічних, інформаційно-комунікаційних, програмних засобів і методів формування зведеного балансу постачання та споживання нафти та нафтопродуктів, проведення моніторингу обсягів ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів, моніторингу створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів».

Статтею 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» визначено, що інформаційно-комунікаційна система - сукупність інформаційних та електронних комунікаційних систем, які у процесі

обробки інформації діють як єдине ціле, інформаційна (автоматизована) система - організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів, а електронна комунікаційна система - сукупність технічних і програмних засобів, призначених для обміну інформацією шляхом передавання, випромінювання та/або приймання її у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб.

Зазначають, що із проекту Закону не вбачаються зрозумілими основні вимоги щодо створення та функціонування цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів, окрім положень, що стосуються її фінансування (частина друга статті 20 проекту Закону).

Звертають увагу, що по тексту проекту Закону застосовується різне визначення такої системи, а саме: «цілісна система моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів» та «цілісна система моніторингу ринку нафтопродуктів». Проект Закону необхідно доопрацювати в частині використання єдиної назви «цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів».

Крім того, проект Закону потребує доопрацювання в частині визначення доцільності створення двох різних систем. При цьому зазначають, що у разі прийняття рішення про необхідність створення вказаних систем, потрібно визначити основні положення щодо таких систем у проекті Закону із врахуванням вимог Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

Комітет пропонує проект Закону № 9024-д привести у відповідність до Закону України «Про публічні електронні реєстри» та зокрема, доповнити відомостями передбаченими частиною другою статті 26 Закону України «Про публічні електронні реєстри», та врахувати зауваження Міністерства цифрової трансформації України.

Враховуючи наведене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг врахувати висловлені пропозиції і зауваження при підготовці та розгляді проекту Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» (реєстр. № 9024-д від 28.06.2023), поданого народними депутатами України Герусом А.М. та іншими.

2. Направити висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО